

เพื่อนบ้านจอดรถ-วางของ ขวางทางเข้าบ้าน : เจ้าพนักงานช่วยจัดการด้วย

นางณัฐพร เนตร เศรษฐกิจพิเศษ
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

เพื่อนบ้านที่ดี...จะต้องมีความเกรงอกเกรงใจกัน เอาใจเขามาใส่ใจเรา ระมัดระวังป้องกันมิให้เกิดการกระทบกระทั่งหรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่กัน ไม่ว่าจะป็นปัญหาการต่อเติมบ้าน ขีดขอบรั้ว การสร้างรั้วหรือหลังคากันสาดรุกล้ำเข้าไปในเขตบ้านของเพื่อนบ้าน การจอดรถขวางทางเข้าออก หรือขวางประตู การส่งเสียงดังรบกวน หรือแม้แต่การนำขยะหรือสิ่งของต่าง ๆ ไปวางไว้หน้าบ้านของเพื่อนบ้าน เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นเหตุรำคาญรบกวนความปกติสุขทั้งกายและใจจนกลายเป็นข้อพิพาทขึ้นก็ไม่น้อย...

กรณีหากบ้านใกล้เคียงดังกล่าว...ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการกระทำของเพื่อนบ้าน ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการป้องกันและระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญให้หมดสิ้นไป

ดังเช่นเรื่องเล่าคดีปกครองที่จะนำเสนอในวันนี้... ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการกระทำของนายโจและนายโท เพื่อนบ้านซึ่งอยู่บ้านใกล้กัน โดยบุคคลทั้งสองและบริวาร จงใจใช้และครอบครองถนนบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีซึ่งผู้ฟ้องคดีใช้เป็นทางเข้าออก เป็นทางแยกร่วม โดยมีการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์มาจอดวาง นำวัสดุต่าง ๆ มาวางบนถนน ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน ทำให้ผู้ฟ้องคดีเข้าออกจากรถไม่สะดวก มีการนำรถยนต์มาจอดปิดหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ ขณะจอดรถหรือออกรถจะเร่งเครื่องยนต์เสียงดัง มีกลิ่นจากไอน้ำมัน เปิดเพลงเสียงดัง ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสุขภาพจิตและสุขภาพร่างกายเป็นระยะเวลา ๑ ปี จึงได้ร้องเรียนต่อผู้อำนวยการเขตเพื่อให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว

แม้ว่าผู้อำนวยการเขตจะได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและแก้ไขปัญหาลแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเจ้าของบ้านทั้งสองหลังดังกล่าวยังปฏิบัติเช่นเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องผู้อำนวยการเขตและกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ที่ ๒ ตามลำดับ) ต่อศาลปกครอง ขอให้มีความพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนวันละ ๕๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

คดีมีประเด็นพิจารณาว่า **ผู้อำนวยการเขตละเลยต่อหน้าที่ในการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร และเป็นกรกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?**

กรณีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยสรุปว่า เมื่อผู้อำนวยการเขตได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีแล้ว ได้มอบให้เจ้าหน้าที่ร่วมกันไปตรวจสอบสถานที่ โดยพบว่ามีการจอดรถยนต์บริเวณถนนตรงข้ามบ้านของผู้ฟ้องคดี เจ้าหน้าที่จึงได้แนะนำการจอดรถให้กับเจ้าของรถยนต์เพื่อความสะดวกของผู้สัญจรใช้ทางร่วม โดยให้จอดเป็นการชั่วคราวและให้จอดแนวขนานกับถนน ไม่ควรจอดแนวทแยงเพื่อความสะดวกของผู้สัญจรร่วม (บริเวณดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีเครื่องหมายจราจรห้ามจอด) รวมทั้งห้ามมิให้ตั้งวางสิ่งของ หรือวัสดุใด ๆ บนถนน และล้างรถบนถนนโดยเด็ดขาด

จึงเห็นว่า ผู้อำนวยการเขตได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยตักเตือนและแนะนำผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไข หรือขจัดความสกปรก หรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยให้หมดไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๔๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนั้น ยังปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้เข้าไปติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการตรวจตราและกวดขันเมื่อพบการกระทำความผิดก็ให้มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับอันเป็นการดำเนินการ

ตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว อีกทั้งยังได้มีหนังสือประสานแก้ไขเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไปยังสถานีตำรวจเพื่อให้ดำเนินการกรณีการจอดรถบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการกับผู้ฟ้องคดี พร้อมกำชับผู้กระทำความผิดมิให้กระทำอีกและกำชับเจ้าหน้าที่ของตนให้ตรวจตราอย่างต่อเนื่องต่อไป จึงถือว่าผู้อำนวยการเขตได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้ว กรณีไม่เป็นภาระละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และมีได้เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร.๑๑/๒๕๖๓)

กรณีดังกล่าวถือเป็นตัวอย่างการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบตามที่กฎหมายกำหนดและให้อำนาจแล้ว โดยมีได้ละเลยหรือล่าช้าต่อหน้าที่ ทั้งยังมีการตรวจตราติดตามผล และดำเนินการแจ้งสถานีตำรวจให้ทราบข้อร้องเรียนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งกรณีนี้ศาลยังได้พิจารณาเห็นว่า ข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีมีมูลกล่าวหาว่ามีผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบด้วย อันเป็นหน้าที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าความเสียหายยังคงมีอยู่ ก็สามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ หากไม่มีการดำเนินการก็สามารถร้องเรียนต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อไป นอกจากนี้ คดีดังกล่าวยังเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับผู้อยู่อาศัยร่วมกันที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น เป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน เพราะหากเรามีเพื่อนบ้านที่ดีก็จะทำให้ต่างฝ่ายต่างอยู่ในที่พักอาศัยของตนได้อย่างมีความสุข อย่าลืม... “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” และไม่ใช่สิทธิเกินส่วนนะค่ะ

(ปริกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)